

Sanchki, l'enigma irresolt

Una exposició a La Cate de Figueres documenta per primer cop el llegat de l'anònim cartellista empordanès

El catàleg, editat per un comitè científic, es ven amb un aneguet de goma, la firma de l'artista

Sanchki rere unes falgueres, Sanchki fora de pla, Sanchki un moment després d'haver-se aixecat d'una butaca. On és Sanchki? No hi surt mai, a penes és una llegenda que els investigadors han pogut rastrejar en arxius fotogràfics una mica peregrins, gràcies als quals s'ha pogut localitzar, de tota manera, la seva primera xicota (encara que, per desgràcia, s'ha desentès de la labor), i fins i tot dos nens que van aconseguir tenir-hi una conversa cap al 1966, any amunt, any avall. Poca cosa més se sap d'aquest creador angloempordanès el nom artístic del qual té una sonoritat que s'assembla a la del no menys esquiu Banksy, per més que alguns experts asseguruen que el supera en la seva capacitat abracadabrant d'incògnit. El cas és que l'obstinació d'un equip científic (el prestigiós "comitè de Llers"), patrocinat per la Sanchki Foundation, ha permès reunir el gros de la seva obra cartellística, la més reconeguda i compromesa junt amb les accions efímeres, i n'ha organitzat la primera exposició monogràfica a La Cate de Figueres, on es podrà visitar fins al 15 de juliol.

Sanchki. Amor, lluita, humor, és el primer i probablement definitiu intent de sistematitzar una obra estretament vinculada als moviments ecologistes i alternatius de l'Empordà, incloses algunes cèl·lules subversives. Encarnació moderníssima de la negació de l'autoria; és a dir, de l'artista sense ego ni afectació que s'esfuma rere l'obra, Sanchki és autor, com es posa de manifest en la mostra, inaugurada ahir amb gran expectació, d'alguns dels cartells més efectistes de les campanyes de la laeden i d'altres agrupacions en defensa del territori, a més de membre del trio satíric Hereus de l'Empordà, que va sembrar el terror a la zona en defensa de les causes perdudes, sempre disfressats amb barba, ulleres i barretina per desig exprés del seu tímid líder. Una de les accions més impactants que se li atribueixen és la col·locació ben visible en un lloc públic d'una gran imatge del llavors alcalde de Figueres, Santi Vila, despulat, amb els peus dins una galleda i tapant-se els genitals amb un aneguet de goma, en protesta per la gestió del conflicte del tren. Les forces de l'ordre, tal com es documenta en una seqüència reproduïda en el catàleg editat per a l'ocasió, van aconseguir restituir l'obra al seu emplaçament tot i la feroç oposició popular. Hi ha algunes fonts que asseguruen que va ser just al revés, però no comptaven amb aquest valuós testimoni fotogràfic exhumat pels investigadors. Fos com fos, aquest treball va representar un abans i un després en la carrera de l'artista, que a partir d'aquell moment incorporaria, com una empremta del trauma, la imatge de l'aneguet en molts dels seus cartells successius. És en homenatge a aquest ninot esdevingut símbol i signatura alhora, que el catàleg es ven acompanyat d'un d'aquests aneguets de goma, en edició limitada i per cortesia de la Sanchki Foundation. En el llibre, que inclou el catàleg raonat de la seva obra, s'hi pot llegir una biografia aproximada del personatge, a més d'un estudi sobre la seva obra gràfica, tan deutora del constructivisme rus, i una reflexió sobre les obres sense artista.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 02-07-2019, Pàgina 38

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1628615-sanchki-l-enigma-irresolt.html>